Mitme hüdroksüülrühmaga alkoholid

Olulist huvi pakuvad ühendid, mille molekulis on mitu hüdroksüülrühma. Kahte ja kolme hüdroksüülrühma sisaldavaid alkohole nimetatakse dioolideks ja trioolideks. Nii saame näiteks etaandiooli ,propaan-1,3-diooli , propaan-1,2-diooli ning propaan-1,2,3-triooli .

$$HO\text{-}CH_2\text{-}CH_2\text{-}OH$$

$$HO\text{-}CH_2\text{-}CH_2\text{-}CH_2\text{-}OH$$

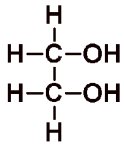
$$HO\text{-}CH_2\text{-}CH(OH)\text{-}CH_3$$

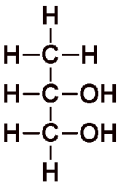
$$HO\text{-}CH_2\text{-}CH(OH)\text{-}CH_2\text{-}OH$$

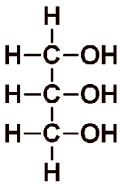
Nendes molekulides on hüdroksüülrühmad erinevate süsinikuaatomite juures.

Mitme hüdroksüülrühma esinemine sama süsiniku aatomi juures ei ole võimalik, sest selline molekul ei ole stabiilne ning vee eraldumisel tekib temast karbonüülrühmaga ühend.

Dioolide korral kasutatakse sageli nimetust glükoolid. Nii tuntakse etaandiooli etüleenglükoolina (vasakpoolne struktuurivalem) ja propaan-1,2-diooli propüleenglükoolina (keskmine struktuurivalem). Kõige tuntum triool on glütserool, mille süstemaatiline nimetus on propaan-1,2,3-triool (parempoolne struktuurivalem).







Õppematerjalid on valminud Eesti Teadusagentuuri programm TeaMe raames ning rahastatud Euroopa Sotsiaalfondist. TeaMe on teadust ja tehnoloogiat populariseeriv programm, mille üheks eesmärgiks on uute loodus-, täppis- ja tehnikateaduste valdkonna õppematerjalide väljatöötamine üldhariduskoolile. Lisainfo: www.etag.ee/teame

Eesti Teadusagentuur
Estonian Research Council
TeaMe
Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond
Eesti tuleviku heaks
CC BY SA